

LUND UNIVERSITY

Trädgårdsmästarsonen som får forskartalanger att växa och blomma

Kesselberg, Margareta

2015

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Kesselberg, M. (2015). Trädgårdsmästarsonen som får forskartalanger att växa och blomma. Fysikaktuellt.

Total number of authors:

1

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

Trädgårdsmästarsonen som får forskartalanger att växa och blomma

Sune Svanberg, senior-professor i atomfysik vid Lunds universitet har fortfarande drivkraften att skapa och utveckla ny kunskap inom tillämpad laserspektroskopi.

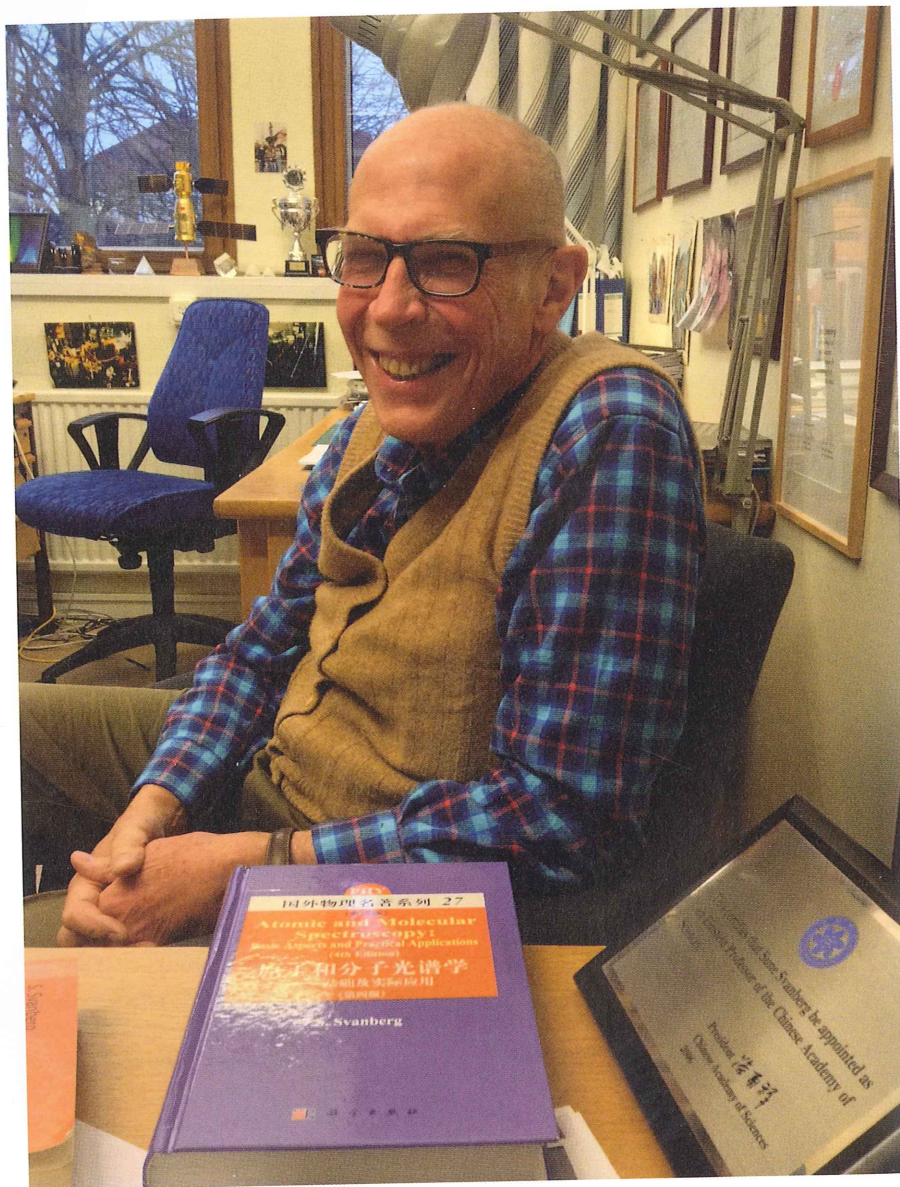
Sunes entusiasm känns tydligt när vi träffas på fysikinstitutionen vid Professorsgatan i Lund. Han möter upp i huvudentrén och vi promenerar upp till arbetsrummet. Spänstig och kvick uppför trappan, trots fyllda 72 år.

Väggarna i arbetsrummet är fyllda med åtskilliga utmärkelser, priser, medaljer, hedersdoktorat och -professurer från hela världen.

Det är lätt att bli fångad av Sune Svanbergs glädje över arbetet. Det är svårt att tro att han är senior sedan flera år. Sune ser framåt och har fortfarande en ungdomlig otålighet, även om han påstår att den är mer balanserad nu.

– Jag är bättre på att ta dagen som den kommer, säger han. Varje dag känns som en bonus och han är ödmjuk inför livet. Sune har en kristen bakgrund och den kristna tron har varit till stöd i både med och motgång.

Laserspektroskopi, som är Sunes forskningsfält, har i Lund utvecklats på ett dynamiskt sätt med en mängd inriktningar inom såväl grundforskning som tillämpningar inom energi, miljö, ekologi och medicin. Mycket var tvärvetenskap och det var inte alltid lätt att finansiera detta eftersom man var mycket tidigt ute i okonventionella domäner. Med bildandet av Lunds Lasercentrum, som Sune tog initiativ till 1995, kunde en stabil plattform för verksamheten etableras.

– I utvecklande av många laser-baserade medicinska tillämpningar har min hustru Katarina stor förtjänst, säger Sune. Hon är medicinare och professor i onkologi.

– Vi såg tidigt möjligheter att tillsammans skapa en plattform för samarbete mellan fysik och medicinska tillämpningar, berättar Sune.

Det är trettio år sedan det yrkesmässiga samarbetet började. Katarina är ett utmärkt bollplank i både vetenskapliga och forskningsetiska frågor, påpekar han när vi sitter och småpratar.

– Katarina och jag har varit gifta över 45 år, avslöjar Sune med värme i rösten och vill att vi skall hälsa på hustrun som arbetar i en annan del av byggnaden. På

vägen dit berättar han om sitt pågående engagemang i Kina.

Hur mycket tid tillbringar du i Kina och vad innebär projektet?

– Baserat på 30 års informellt samarbete med Kina tillbringar vi nu cirka 3 månader per år i Guangzhou, berättar han. Katarina och jag har samma typ av professurer där och vi bygger tillsammans upp en verksamhet inom lasermedicin, livsmedelssäkerhet och ekologi.

– Dessutom har jag dragit igång en stor verksamhet inom luftföreningsanalys med bl.a. laser-radar-teknik. Vi har nu 8 forskarstuderande i gruppen, och förutom handledning har vi mycket föreläsningar.

Det blir ett kort men trevligt möte med hustrun Katarina Svanberg. Hon kompletterar bilden av Sune. Katarina berättar att de ofta tycker väldigt olika om saker och ting och är även olika som personer.

– Troligen kompletterar vi varandra på ett bra sätt med våra olika personligheter, säger hon. Vi ger varandra också stor frihet.

– Men hemma är det Katarina som håller koll på allting inklusive ekonomin, inflskar Sune och ser synnerligen nöjd ut.

Under samtalet avslöjar Katarina några personlighetsdrag som utmärker hennes make. Ödmjukhet, entusiasm och envishet, men även ett stort behov av lärande. Han ger inte upp, förtydligar hon avslutningsvis innan vi ger oss ut i regnet.

Vi hastar vidare in på Bytaregatan 14 för en sen lunch, när Sune avslöjar att han

kan jobba väldigt länge utan både mat och sömn. Tiden vill inte räcka till helt enkelt.

Finns det några fördelar med att vara senior forskare?

– Jag tycker att det är härligt när man startat upp en verksamhet och efter ett tag kan lämna över ledningen och se när medarbetare lyfter sig och utvecklas till duktiga forskningsledare. Det är en mycket skön känsla.

Sune har varit ledamot i KVAs Nobelkommitté i fysik under tio år varav två år som ordförande. Under vår promenad berättar han om hur mycket intressant man tvingades hålla sig uppdaterad kring inom fysikforskningen. Långt utanför den egna forskningen.

– Åren i Nobelkommittén gav en unik kunskapsmassa och man känner stor ödmjukhet inför alla duktiga forskare i världen, konstaterar han.

Hur ser du på framtiden för svensk fysikforskning?

– Det ser lovande ut, men det är viktigt att nya generationer av studenter är villiga att satsa lika hårt i tid och energi som skedde för 40-50 år sedan, poängterar han.

Vad har du för bakgrund?

– Jag kommer från de djupa skogarna i Västergötland, berättar Sune. Väne Åsaka där jag föddes låg isolerat och det var långt till allting. Mina första 3 år var faktiskt i ett hus utan elektricitet. Pappa var trädgårdsmästare och mamma hade mot alla odds tagit sig till Stockholm och examinerats till småskollärarinna.

Vad hade du för intressen som barn?

– Jag var intresserad av praktiska ting, tillverkade många saker i trä som barn och hade ett ganska avancerat kemilaboratorium hemma i källaren vid tretton års ålder, berättar han.

Var det något särskilt som gjorde att du läste vid universitet?

– Mina föräldrar uppmuntrade mig till "att vara duktig i skolan" under hela min uppväxt, men hade väl liksom jag själv inget större begrepp om vad ett universitet var, berättar Sune.

Varför det blev det studier i fysik?

– Det var nog bra lärare i matematik och naturvetenskap vid gymnasiet i Trollhättan, som gjorde att jag lockades till naturvetenskapen, tror Sune. Generellt sätt är möjligheten i Sverige att få läsa vad som helst på avancerad nivå fantastiskt. Även om förutsättningar inte finns i den miljö som man växt upp i, reflekterar Sune.

Den kristna tron är en stark drivkraft och Kristus är Sunes ständige följeslagare. Känslan under vårt samtal förmedlar tro, hopp och kärlek.

Tro på individens kraft att resa sig och förbättra sin livssituation.

Hopp om att världen skall bli bättre även om det är med små steg.

Kärlek till livet och tacksamheten inför vad som man får och fått uppleva.

Tack för ett härligt samtal!

MARGARETA KESSELBERG
FYSIKAKTUELLT

Några fakta om Sune Svanberg
Född: 1 januari 1943
Familj: hustru Katarina, två döttrar, fyra barnbarn
Bostad: villa i Lund, fritidsställe i Bohuslän
Utbildningsbakgrund:
 • Gymnasium i Trollhättan (1962)
 • Fil.kand vid Göteborgs universitet (1966)
 • Filosofie doktor i fysik, Göteborgs universitet/Chalmers (1972)
 • Docent i fysik (1972)
Urval av tidigare arbeten:
 • Postdoc Columbia University, New York, USA

- Gästprofessor, Stanford University, USA
- Professor i atomfysik och chef för Atomfysikavdelningen vid universitetet i Lund (1980-2008)
- Föreståndare Lunds Lasercentrum (1995-2010)

Nuvarande arbete:

- Senior professor, Lunds universitet, deltid (2010-)
- Distinguished professor vid South China Academy of Advanced Optoelectronics, South China Normal University, Guangzhou, Kina, deltid (2011-)

Urval av tidigare uppdrag:

- Nobelpriskommittén för Fysik 10 år (varav två som ordförande)
- Ledamot i European Research Council (ERC) och ordförande i panelen "Fundamental constituents of matter"
- Styrelseledamot i spinn-off-företagen Gasporox och Spectracure
- Styrelseledamot Vetenskapsrådet, Rymdstyrelsen och Mitthögskolan

Framtidsplaner: Fortsatta aktiviteter inom tillämpad laserspektroskopi i Lund, Kina och Afrika. Barnbarnen, resor, språkstudier, målning och memoarskrivande.